

Ohjelma 28.3.2023

Klo 15.00 Tervetuloa, Minttu Jaakkola, Puistokatu 4

Klo 15.15 Kestävyyismurroksen kipupisteet – millaisesta haasteesta on kysymys?

Lasse Peltonen, Ympäristökonfliktien hallinnan professori, Itä-Suomen yliopisto

Klo 15.35 Poronhoidon ja tuulivoiman välisen vuoropuhelun ja yhteistyön rakentaminen, Jonna Kangasoja & Emma Luoma, Akordi

Klo 16.00 Kokemuksia kentältä, Heidi Paalatie, Suomen tuulivoimayhdistys ja Marja Anttonen, Paliskuntain yhdistys

Klo 16.20 Kommenttipuheenvuorot,

Hanna Paulomäki (vieraileva tutkija, Aalto yliopisto) &

Minna Näsman (projektipäällikkö, Raahen seudun kehitys)

Keskustelua

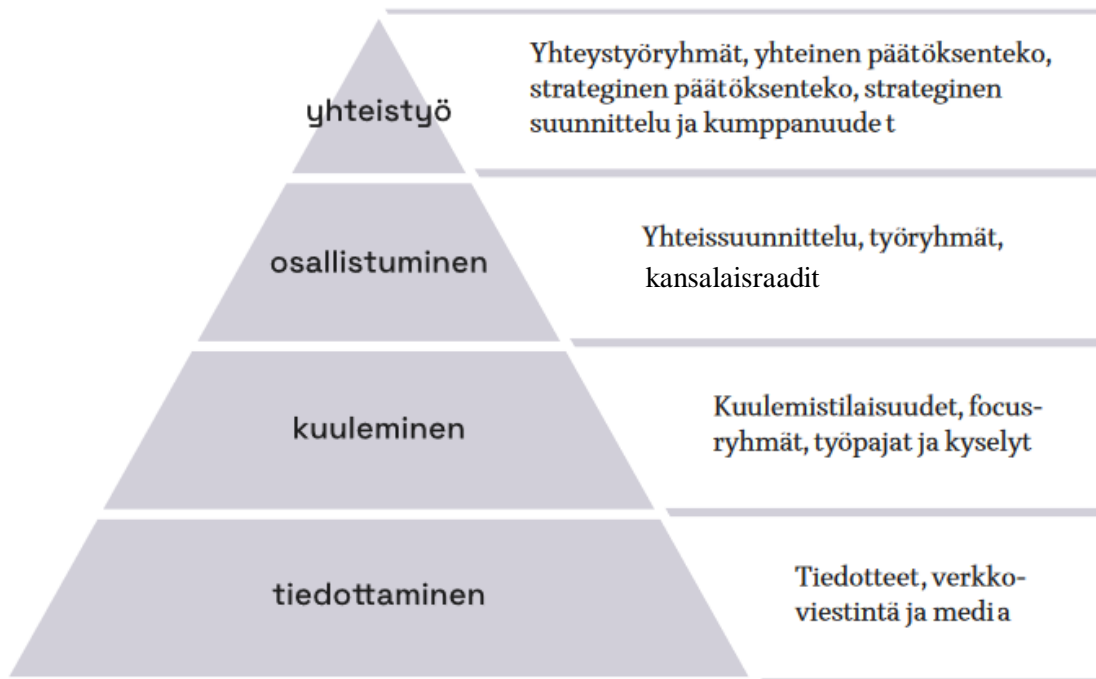
Klo 17.00 Tilaisuus päättyy

Tilaisuuden juontaa Akordin erityisasiantuntija Juha-Pekka Turunen

#kestävyyismurros
#vihreäsiirtymä
#energia
#tuulivoima
#ongelmanratkaisu
#ympäristösovittelu

@AkordiFinland
@Puistokatu4

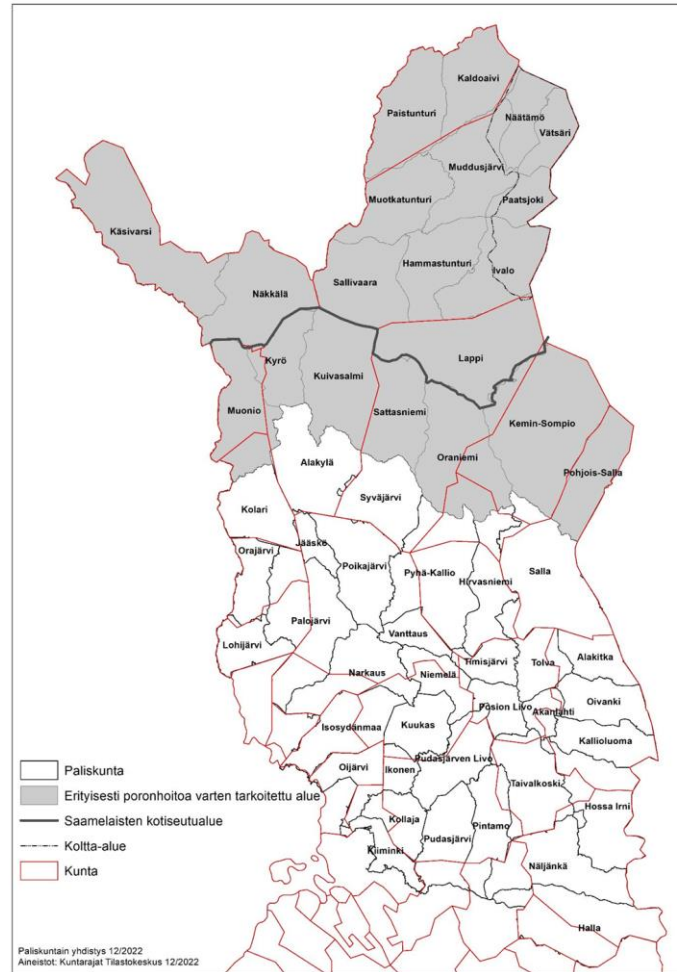

Luoma, E., Turunen, J-P., Kettunen, A. (2022). [Tuulivoiman sosiaalinen hyväksyttävyyys ja Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Selvitystyön tulokset.](#) Akordi Oy julkaisuja.

Tuulivoimahankkeiden suunnittelu ja operointi saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolisella poronhoitoalueella

Suomen
Tuulivoimayhdistys

Collaborative platform'in rakentaminen

syksy 2019

2020 2021

syyskuu 2021

2021 - 2022

syyskuu 2022

2023

Tunnusteluvaihe
tutustuminen

1. Keskustelu-
tilaisuus

Toimivan yhteistyön
määrittelyä

2. Keskustelu-
tilaisuus

Yhteistyön
kannattelu

Tarvetila

Tunnustelut

Resurssien etsiminen

Roolit (osapuolet, välittäjä, koollekutsuja)

Ydinryhmä (4 henkeä):

Mielekkään ja jaetun tavoitteen muotoilemista yhdistysten välillä Akordin avustamana

Tutustumista ja ymmärryksen lisäämistä puolin ja toisin maastoretkillä kesällä 2021

Tuulivoimatoimijoiden ja poronhoitajien välistä dialogia keskeisistä kysymyksistä ja tarpeista

Tunnistettiin tarve jatkaa keskustelua ja etsiä tuulivoiman ja poronhoidon välisiä yhteisesti hyväksyttyjä käytäntöjä

Ratkaisujen muotoilu keskusteluiden ja erikseen kootun työryhmän työskentelyn pohjalta

Yhdistysten ja Akordin **yhteiskirjoittamista** → luonnos hyvistä käytännöistä (toimintamalli)

Hyvät käytännöt - luonnoksen käsittely laajalla joukolla

Keskustelua **haittojen lieventämisestä ja korvaamisesta**: tarve yhteiselle tiedontuotannolle (joint fact finding) vastaamaan tiedon aukkoipaikkoihin

Sovittiin **yhteistyön vakiinnuttamisesta**

Resurssien etsiminen

Julkaisun viimeistely yhdistysten ja Akordin yhteistyönä 16.1.2023 YLEn ja Lapin kansan uutisartikkelit

Akordi X Puistokatu4 tilaisuus 28.3.

Uuden tekemisen tavan juurruttaminen paikallisesti (miten toimimme yhdessä, miten ratkomme ongelmia, miten neuvottelemme)

Yhteistyön vaaliminen ja **kannattelu**

Tuulivoimahankkeiden suunnittelu ja operointi poronhoitoalueella

Tuulivoima-alan ja poronhoidon näkemys hyvistä käytännöistä

Sisällysluettelo

Esipuhe.....	4
Suosittelusten taustaa	5
Tuulivoimahankkeet ja sosiaalinen toimilupa.....	8
2.1 Miten tuulivoimahankkeet syntyvät?.....	8
2.2 Tuulivoimahankkeen clinkaari.....	9
2.2.1 Sopivan alueen etsintä ja esiselvitys.....	10
2.2.2 Suunnittelu- ja luvitusvaihe.....	12
2.2.3 Rakentamistaihe.....	12
2.2.4 Tuulivoimaloiden tuotantovaihe, tuotannon päätyminen ja alueen ennallistaminen.....	12
2.3 Sosiaalinen toimilupa hankkeen onnistumisen edellytyksenä.....	13
Poronhoidon erityispiirteet ja oikeudellinen asema.....	15
3.1 Poronhoidon vuosikello.....	16
3.2 Tuulivoimahankkeiden vaikutuksista poronhoidolle	17
Suosittukset hyväksi käytännöiksi poronhoitoalueella.....	19
4.1 Yhteydenotto ja keskusteluyhteyden luominen paliskunnan ja tuulivoima-toimijan välillä.....	19
4.2 Vuorovaikutus ja neuvottelu paliskunnan kanssa tuulipuiston suunnittelu- ja luvitusvaiheessa	22
4.2.1 Vaikutusten arviointi maakuntakaavatasolla	22
4.2.2 Kaavoitusaloite, YVA-tarveharkinta ja YVA.....	22
4.2.3 Tuulivoimayleiskaava.....	24
4.3 Tuulivoimapuiston aiheuttamien haittojen lieventäminen ja kompensatio.....	25
4.4 Rakentamisen ja tuulivoimapuiston käytön aikainen yhteydenpito.....	26
4.4.1 Rakentamisen ja sähköntuotannon aikainen liikenne.....	27
4.5 Yhteinen seuranta.....	29
4.6 Tuulivoimatoiminnan lopettaminen.....	29
4.7 Toiminta valtion mailla.....	29
Tiivistelmä.....	30

Toimintamalliin kootut hyvät käytännöt

Esiselvitysvaihe

- Mahdollisimman varhainen yhteydenotto hankekehittäjän ja paliskunnan välillä
- Tapaaminen ja yhteinen karttatarkastelu
- Vierailut paliskunnan alueella ja retket jo toiminnassa oleviin tuulipuistoihin

Suunnittelu- ja luvitusvaihe

- Poronhoidon erityispiirteiden ja tuulivoiman vaikutusten huomioiminen suunnittelussa (ml. haittojen lieventäminen ja korvaaminen sekä vierailut laidunalueilla)
- Poronhoitolain 53 § mukaiset neuvottelut YVA-menettelyn ja kaavoitusmenettelyn yhteydessä
- Haittojen lievennyksistä ja korvaamisesta sekä seurannasta sopiminen

Rakentamisvaihe

- Rakentamisen aikaiset lievennystoimenpiteet
- Aikataulusta ja rakentamisen aikaisesta liikenteestä sopiminen

Tuotantovaihe ja toiminnan päättäminen

- Seurantasuunnitelma ja toteutus
- Ennallistamis- ja korvaustoimenpiteet ja sovitun riittävyden arviointi
- Sovitut ja viranomaisen määrittelemät sulkemistoimenpiteet ja loppukeskustelu/-tarkastus

Säännöllinen
yhteydenpito
ja sovitut
toimintatavat

Toimintamalliin kootut hyvät käytännöt

Esiselvitysvaihe

- Mahdollisimman varhainen yhteydenotto hankekehittäjän ja paliskunnan välillä
- Tapaaminen ja yhteinen karttatarkastelu
- Vierailut paliskunnan alueella ja retket jo toiminnassa oleviin tuulipuistoihin

Suunnittelu- ja luvitusvaihe

-

VERSIO 1.0

...menettelyn ja kaavoitusmenettelyn yhteydessä
...lievennyksistä ja korvaamisesta sekä seurannasta sopiminen

Rakentamisvaihe

- Rakentamisen aikaiset lievennystoimenpiteet
- Aikataulusta ja rakentamisen aikaisesta liikenteestä sopiminen

Tuotantovaihe ja toiminnan päätyminen

- Seurantasuunnitelma ja toteutus
- Ennallistamis- ja korvaustoimenpiteet ja sovitun riittävyyden arviointi
- Sovitut ja viranomaisen määrittelemät sulkemistoimenpiteet ja loppukeskustelu/-tarkastus

**Säännöllinen
yhteydenpito
ja sovitut
toimintatavat**

Akordi X Puistokatu 4

#kestävyyismurros
#vihreäsiirtymä
#energia
#tuulivoima
#ongelmanratkaisu
#ympäristösovittelu

@AkordiFinland
@Puistokatu4

11.1. klo 10-12 Metsien kestävyysmuutosten tunnistamiseen tarvitaan yhteiset mittarit (tallenne katsottavissa)

28.3. klo 15-17 Miten kestävyysmurroksen kitkakohtia ratkotaan käytännössä: Case Tuulivoima poronhoitoalueella

12.9. klo 15-17 Miten yhteisymmärrystä rakennetaan käytännössä vaiheistetussa neuvottelumenettelyssä?

28.11. klo 15-17 Tiedon luotettavuuden ja läpinäkyvyyden varmistaminen: Case Kaivostoiminnan vesistövaikutusten yhteisseuranta

Tallenne katsottavissa Puistokatu4 kanavalla:

<https://www.youtube.com/watch?v=iEf -Opk 4w>

